

Erstatning for Kvæg og Kjød. Alle Commissioner, som vare nedsatte for at forsyne Sjænden med Næringsmidler, havde altid det i Tanken: hvorledes skulle vi bedst komme fra det, mon det er os selv, der skal betale det, eller det er Staten, hvorledes skal det gaae til? Noget kom da til det Resultat, at Staten maatte betale det, og altsaa indrettede de deres Contoirer derefter og præsterede Leverancer paa Amtets Regning til 14—15 Mk. pr. Lpd. Kjød. Andre kom til et andet Resultat og tænkte, det er bedst, at vi belave os paa at være sparsommelige, vi vide ikke, om vi faae Erstatning, og altsaa have de gjort sig al mulig Uleilighed med at indkjøbe Kreaturer o. s. v. Dag for Dag mod contant Betaling; men Resultatet blev, at de, der havde sparet, derved have bragt sig selv; de fik ikke Halvdelen af Erstatning imod dem, som havde beregnet, at de skulde have Erstatning af Statskassen. Nu giver dette Lovforslag vel ingen Erstatning i Sammenligning med den Erstatning, som blev ydet for den sjenkelig Occupation; men dog er Lovens Tanke og Indhold det selvsamme. Naar en saadan Commission skal til at modtage Indberetninger, og Folk skulle til at bevise, hvad og hvorlænge de have gjort, og hvordan det i det Hele er gaaet til, saa kommer det til at gaae i det Uendelige, og saa siger jeg: om det virkelig er værd at have et saadant Mas med Ting, som, forsaavidt jeg har Indsigt i denne Sag, maae kaldes rene Ubetydeligheder? Thi lad vel være, at en enkelt Mand eller et enkelt Sogn kan have gjort lidt mere eller lidt mindre, saa er det dog vist ikke tænkeligt, at det skulde være Noget, der i og for sig har været særdeles byrdefuldt; i alt Fald antager jeg, at Svien og Smerten nu er glemt, undtagen naar det nu saaledes bliver fristet op her i Rigsdagen. Altsaa, Principet er jeg imod; jeg er imod al Erstatning efter Krig, og jeg vil ikke lægge Skjul paa, at, dersom vi i en nær Fremtid blive indviklede i Krig, saa vil det Samme gjentage sig i det Uendelige, at det bliver en Forretningsgag for Mangfoldige; det kan slet ikke undgaaes. Men, lad det ogsaa være, lad os see paa, hvad det er, vi skulle til at gjøre. Der skal nedsettes Commissioner i alle Amter, og det vil i mine Tanker ikke alene

blive et vidtløftigt Arbejde, men hvor ubehageligt et saadant Arbejde er, have vi allerede erfaret. Det er ikke længe siden, der blev forhandlet om og voteret om, hvilke Fortjenester den Mand, som har staaet i Spidsen for den sidste Erstatningscommission, havde, og vi vide, hvilket Skudsmaal han fik; et lignende vil forestaae, om end i mindre Grad, de Mand, som skulle have med denne Sag at gjøre. Der vil desuden være en heel Deel, som aldrig kan blive rigtig oplyst eller komme rigtig frem. Det er en reen Umulighed nu efter 4 Mars Forløb at tilvejebringe paalidelige og sandfærdige Oplysninger om, hvad der er gjort. Jeg veed i Grunden ikke, hvem der skulde vide det; Amtsforvalteren veed det ikke, han veed, hvormange Bogne der ere tilfagte, og paa hvilke Dage de ere tilfagte; men han veed ikke, hvad de have gjort og hvor længe; Sognefogden veed ogsaa, hvilke Bogne der have været tilfagte, men hvor langt de have gjort, veed han heller ikke; altsaa skal Bevistet tilsidst dog komme fra dem, som have udredet Kjørslerne. Nu er jeg langtsfra at bebrejde den høitærede Minister, at han er kommen frem med Forslaget. Det er paa ingen mulig Maade min Mening. Der har været stærk Opfordring for Ministeren, efter hvad der er foregaaet, om jeg husker ret, i sidste Rigsdags Session, og jeg kan godt forstaae, at, naar Folkethinget har givet en saadan Villie tilkjende overfor den høitærede Minister, saa kan han i høi Grad fristes til at komme med et saadant Lovforslag og sige: I ville jo endelig have en Regulering af disse Byrder, saa kan jeg være med til, at de blive regulerede over det Hartkorn, som det egentlig tilkommer at bære denne Byrde. Jeg skal ikke sige Mere, men forholde mig til Sagen efter Omstændighederne.

Indenrigsministeren: Det er maaskee ikke ganske uforment, at jeg minder det høie Thing om denne Sags tidligere Historie, da flere af Thingets ærede Medlemmer ikke, i alt Fald ikke som Medlemmer af dette Thing, have kjendt den fra dens første Begyndelse. Allerede omtrent paa samme Tid, som Krigsskadeserstatningsloven blev forhandlet i denne Sal, eller i alt Fald meget kort efter, fremkom der en